В природата няма добри или лоши герои

Новини | Култура | на 12.02.2026 05:00 | от Мария Донева

Защо говорим за това?

Защото планетата принадлежи на всички живи същества, които я обитават. Най-добре ще бъде да опознаем съквартирантите си на Земята и да си помагаме взаимно.

„За насекомите с уважение“, Джулс Хауърд, илюстрации Госия Херба, превод Златозар З. Боев, издателство „Фют“

Книгата е написана от името на самите насекоми. Те от първо лице споделят своето възмущение от факта, че хората ги подценяват, не ги познават достатъчно и се отнасят зле, убиват ги, отвращават се от тях и не им засвидетелстват нужното уважение. Дава се думата на насекоми от различни местообитания, на различна възраст и с всякакви разнообразни професии, така че да вникнем и да осъзнаем колко са важни те.

Учените са дали имена на над един милион вида насекоми, но се предполага, че в действителност видовете са над десет пъти повече. Те се срещат навсякъде по света, във водите, във въздуха, под земята, дори в телата на други живи същества.

Те преработват отпадъците. Помагат на растенията и животните, които служат за храна на хората. Правят почвата по-рохкава, така в нея навлиза кислород до корените на дърветата. Без тях не би имало какао и кафе. Произвеждат мед. Създават вещества, които се използват за лакиране и за производство на различни храни като желираните бонбони например, както и за различни багрила. Поддържат водата чиста.

Имат дълъг и сложен жизнен цикъл и докато пораснат напълно, преминават през различни фази на преобразяване. Строят си разнообразни домове и понякога дори ги отдават под наем. Добри спортисти са – бягат бързо, скачат високо, вдигат тежести… Важни са за напредъка на науката. Участват дори в изследването на Космоса и много от тях са летели на космически станции, където ги наблюдават, за да видят дали могат да се приспособят дори към безтегловността.

Всъщност насекомите не са само съжители на хората върху планетата Земя. Насекоми и човеци са почти роднини. Повече от половината ДНК в телцето на плодовата мушица е същото като ДНК на човека. Затова изучаването на насекомите може да помогне за лечението и дори за предотвратяването на някои вродени заболявания. Благодарение на дрозофилите (което е другото име на плодовата мушица) учените са спечелили цели десет Нобелови награди!

Изобщо трябва да признаем, че в много отношения буболечките превъзхождат хората. Помислете само! „В животинския свят важи следната закономерност: колкото по-дребен е организмът, толкова по-бързо протичат жизнените му процеси. Това означава, че тъй като сме малки, мозъците ни работят по-бързо от вашите и затова забелязваме детайли и микродвижения, често с продължителност от порядъка на милисекунди, които убягват на повечето хора. Ето защо насекоми като мухите са толкова трудни за улавяне – за тях вие, хората, просто сте твърде бавни!“

Насекомите ни помагат въпреки нашата черна неблагодарност.

Вече съществува дори червей пластмасояд, чиято слюнка разгражда пластмасите, които ние произвеждаме в катастрофално изобилие. От шикалките, в които живее определен вид оси, се е произвеждало дълготрайно мастило и много от най-древните оцелели до днес книги са се запазили благодарение на него. В древната египетска цивилизация дори са обожавали някои насекоми.
Ползите от съществуването на насекомите са неизброими и дори в тази толкова подробна книга са изредени съвсем малка част от тях. Най-важното обаче е, че хората и другите живи същества са обвързани едни с други. Невъзможно е да съществуваме, ако насекомите бъдат унищожени. В наш интерес е да ги ценим и да ги защитаваме. Животът във всичките му форми заслужава уважение!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/7151-v-prirodata-nyama-iztsyalo-dobri-ili-loshi-geroi-a-samo-krasiva-smesitsa-ot-vidove

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени